

Bizans'ta yaşanan iç savaşların ve Bizans'ın Osmanlı ilişkilerini açıklayabilmek

1321 - 1328 yılları arasında dede-torun Andronikos Paleologoslar ve 1347 - 1354 seneleri arasında da İoannis Kantakuzinos ve V. İoannis Paleologos arasında sürekli iç savaşlar yaşanmıştır. Taraflar yabancı güçlerden yardım talep etmişlerdir. Bunun sonucu olarak Bizans Devleti, Latin, Sırp ve Osmanlı dünyası arasında sıkışmıştır. Bu durumdan istifade eden Osmanlılar 1354 yılında Gelibolu'yu fethederek Balkan topraklarında gemicilerdir. 1371 yılından sonra Bizans, Osmanlı Devleti'nin vassalı olmuş ve Bizans imparatoru II. Manuel Paleologos (1391 - 1425), Osmanlı sultanı Yıldırım Bayezid'in (1389 - 1402) Anadolu'da düzenlediği askeri seferlere katılmak zorunda kalmıştır. Bayezid, İstanbul'u da kuşatma altına almış ancak Timur'a 1402 yılında yenilmesini üzerine İstanbul'u fethedememiştir.

Bizans'ın son yıllarını ve İstanbul'un felihini açıklayabilmek

15. yüzyılın ilk yarısında Bizans büyük ölçüde İstanbul ve çevresi ile sınırlı bir şehir devletine dönüşmüştür. Ege Denizi'ndeki bazı adalar, Selanik ve Mora'nın bir kısmı da Bizans'a bağlıydı. Ancak bunlar arasında kara bağlantısı mümkün değildi. 1402 - 1421 yılları arasında fetret ve otoriteyi sağlama döneminde Osmanlılar Bizans'la barış içinde kalmayı tercih etmişlerdir. 1422 yılında II. Murad, İstanbul'u kuşatmıştır. 1430 yılında da Selanik alınmış ve II. Murad döneminde Mora'ya kadar Osmanlı akınları düzenlenmiştir. Son Bizans imparatorları VIII. İoannis ve XI. Konstantinos Paleologos, Papa'dan Latin desteğini alabilmek için Katolik kilisesinin üstünüğüne kabul emeline rağmen Batıdan umdukları desteği alamamışlardır. Askeri teknolojik üstünlüğü ele geçiren Osmanlılar, II. Mehmed döneminde 29 Mayıs 1453 tarihinde İstanbul'u fetheterek Bizans'ın bin yılı aşan varlığını da sonlandırmışlardır.

Son baneadan Paleologoslar yönetiminde Bizans'ın Osmanlı ilişkilerini açıklayabilmek

1204 yılında İstanbul'un Latinler tarafından işgalinden sonra İznik'e çekilmiş olan Bizans Devleti VIII. Mihail Paleologos'un (1259 - 1282) önderliğinde 1261 yılında İstanbul'u tekrar geri aldığı dönemde Bizans, İstanbul Latin Devleti'nin tekrarı ihya olmaması için Bayılla iyi ilişkiler kurmaya çalıştı. 1280 yılında Bizans'ı ortadan kaldırmaya çalışan Charles de Anjou diplomasi yoluyla yok edildi. Bizans'ın varisi olduğuna iddia eden Epir'deki despotlukla da şiddetle mücadele edildi. Bizans'ın dikkatini Bayılla vermesi nedeniyle Anadolu'nun Bizans bölgesinde ortaya çıkan otorite boşluğunu Türkmenler doldurmaya başladı. II. Andronikos döneminde (1282 - 1328) Bizans, Karalın ücretli askerlerinden yararlanmak istedi. Ancak ilişkiler bozulunca Karalın askeri Bizans topraklarını yağmaladılar. Bu dönemde Osmanlılar, Bizans bölgesine yerleştiler ve Bizans'a karşı askeri üstünlüğü ele geçirdiler. 13. yüzyılın sonunda Bizans bölgesine gelen Ertuğrul'un aşireti Bizans'ın merkezi otoritesinden oldukça uzaklaşmış olan ve tekfur olarak adlandırılan müstahkem kale yöneticileriyle mücadele etmeye girişti. 1302 yılında Bafesus Savaşında Osmanlı komutasındaki birlikler Bizans ordusunu yenmeyi başardı. Bunun sonucu olarak kısa sürede Bursa ovasında yer alan pek çok yerleşim birimi Osmanlıların eline geçti. 1326'da fethedilen Bursa Osmanlı'nın başkenti oldu. 1329 yılında da gerçekleştirilen Pelakanon Savaşı'nda Sultan Orhan, Bizans imparatoru III. Andronikos'u mağlup etti. 1331'de İznik, 1337 yılında da İzmir Osmanlılar tarafından fethedildi. Bu gelişmeler Bizans'ın Osmanlı Devleti'ni askeri yollarla durduramayacağını ve Osmanlıların Bizans bölgesinde kalıcı olduğunu gösterdi.